21/01/2023

Σεμινάριο του Ίδρυματος Νεότητος και Οικογένειας της Αρχιεπισκοπής Αθηνών: “Η βία και η υπέρβασή της σε έργα των Πατέρων της Εκκλησίας”

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Με την ευλογία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, κ. Ιερωνύμου Β΄, πραγματοποιήθηκε η Πέμπτη διαδικτυακή συνάντηση του Σεμιναρίου Επιμόρφωσης Κατηχητών-τριών, που διοργανώνει το Ίδρυμα Νεότητος και Οικογένειας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών για δέκατη έκτη συνεχή χρονιά.

Οι 65 συμμετέχοντες Κατηχητές και Ιερείς Νεότητος από την Ελλάδα και το Εξωτερικό είχαν την ευκαιρία να ακούσουν την εισήγηση του Αρχιμανδρίτη π.

Ιωσήφ Κουτσούρη, υποψ. Δρ. Θεολογίας, με θέμα: «Η βία και η υπέρβασή της σε έργα των Πατέρων της Εκκλησίας».

Ο ομιλητής ξεκίνησε την εισήγησή του με παραδείγματα μέσα από περιστατικά του βίου των Αγίων Πατέρων. Επεσήμανε ότι η βία είναι μία κατάσταση που δεν μπορεί να υπερβληθεί μέσα στην ανθρώπινη ιστορία και σε οποιαδήποτε μορφή της είναι πάθος.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός σημειώνει πως ο,τιδήποτε συσχετίζεται με το πάθος και την αμαρτία δεν μπορεί να φέρει καλό «οὐκ ἀρετή γάρ τό βία γινόμενον» (Έκδ. ΙΙ, 12). Το κάθε πάθος ξεκινάει μέσα στον άνθρωπο από μία καλή και αγαθή κίνηση που θα τον οδηγούσε προς τον Θεό. Όμως διαστρέφεται η χρήση του και ενώ π.χ. η βία είναι η ορμή της θελήσεως προς τη Βασιλεία των Ουρανών και την αγιότητα, αντ΄ αυτού ο άνθρωπος στρέφεται προς τον εαυτό του και την καταπίεση/ κυριαρχία.

Η βία συνδυάζεται με τη φιλαργυρία, τη φιληδονία και τη σκληροκαρδία. Οι Ι. Πατέρες κάνουν αναφορές για το φαινόμενο της βίας μέσα στις σχέσεις των ανθρώπων. Κανείς δεν μπορεί να γίνει αγαθός με τη βία και σε κανέναν να μην δώσει ο άνθρωπος αφορμή μάχης, συμβουλεύει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος.

Ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος παροτρύνει να μην φέρεται κανείς με οργή εναντίον του αδελφού του. Ποιος από αυτούς που πενθεί καθημερινά θα συνεχίσει να ζει οργιζόμενος και δεν θα είναι πράος;

Η Εκκλησία του Χριστού, όχι μόνον δεν απορρίπτει τις πράξεις βίας, ως αντίθετες στις εντολές των αγίων αρετών του Θεού, αλλά, μέσω της εκκλησιαστικής ζωής και της προσευχής, μεριμνά νυχθημερόν, έτσι ώστε να υπάρξει η άνωθεν φωτιστική ενέργεια προς αποφυγή εντάσεων και βίαιων ενεργειών, πρώτα, στις ψυχές των ανθρώπων και, έπειτα, στις διανθρώπινες σχέσεις και συμπεριφορές.

Συνοψίζοντας ο ομιλητής παρατήρησε ότι οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, με τη βαθιά πείρα τους και τη γνώση της ανθρώπινης ψυχής, θεωρούν ότι η βία, η καταστροφικότητα, η αχαλίνωτη συμπεριφορά, συχνά, είναι απότοκα της υπερηφάνειας και κατ’ επέκταση του θυμού και της οργής: «Θυμοῦ εἰσι πάθη• ὀργή, πικρία, κραυγή, ὀξυχολία, θράσος, τύφος, ἀλαζονεία, καί εἴ τι ἕτερον», τονίζει ο Άγιος Γρηγόριος ο Σιναΐτης.

Η υπέρβαση του φαινομένου της βίας μπορεί να επέλθει μέσω της νηπτικής θεώρησης και όχι την ηθικιστική/ συμπεριφοριστική διαχείριση. Δια της ταπεινώσεως και της μετανοίας, τη συμμετοχή μας στη Θεία Κοινωνία και την εξομολόγηση θα ανοίξουν τα «παράθυρα της ψυχής».

Και όπως πολύ όμορφα επεσήμανε ο Διευθυντής του Ιδρύματος Νεότητος και Οικογένειας Ι.Α.Α., **π. Συμεών Βενετσιάνος,** η υπέρβαση της βίας είναι η ίδια η Αγιότητα!

Ακολούθησε ένας γόνιμος διάλογος με τους συμμετέχοντες, όπου ο π. Ιωσήφ σημείωσε πως στόχος της Εκκλησίας είναι να συνειδητοποιούν οι γονείς και οι δάσκαλοι ότι είναι ανάγκη να ενεργούν, εν αγάπη και αληθεία, στο έργο της ανατροφής και της διδασκαλίας, έτσι ώστε να μην συμβουλεύουν και να υποδεικνύουν, μόνον λεκτικά, στα παιδιά, πρότυπα, αρετές και αξίες, που οι ίδιοι δεν ζουν.

Η επόμενη διαδικτυακή συνάντηση θα πραγματοποιηθεί, συν Θεώ τη Δευτέρα 23 Ιανουαρίου 2023, με ομιλήτρια την κα Δέσποινα Ζαμάνη-Κόλλια, Υπ. Δρ. Θεολογίας, Φιλόλογο- Εκπαιδευτικό στην Ευαγγελική Σχολή Ν. Σμύρνης, με θέμα: «Το πρόσωπο της γυναίκας στην Παλαιά και την Καινή Διαθήκη. Το ζήτημα της ισοτιμίας των φύλων».